

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМВІДНОСИН В КОЛЕКТИВАХ КАФЕДР

Діордієнко Л.Д., Семчук П.П. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)

Ми живемо у світі, в якому люди стають все більш чутливими. Причина цього схована у бездумному відношенні до інших і егоїзм, що стало вирізняльною рисою нашого часу.

Люди бояться втратити роботу, тому бояться гіршого. Вони схильні захищатись і спорити з начальством та колегами по роботі. За даними МОТ, пов'язаний з роботою [2] стрес перетворився в «глобальну епідемію».

Якщо прийняти до уваги, з якими проблемами і хвилюваннями стикаються сьогодні люди, можна зрозуміти, чому вони нерідко подразнюються у повсякденному житті і на роботі. Через безкарність зла, воно прогресує і якщо побороти зло добром не вдається, то це змушує нас адекватно противитись. Таким чином, одне зло породжує інше.

Причиною гніву є реакція на так звані провокуючі фактори – це те, що бентежить і збуджує нас. Часто усе починається з відчуття несправедливості, коли ми відчуваємо, що нас образили або принизили. Обурення може спалахнути і тоді, коли нам здається, що наш авторитет або репутація ставлять під загрозу.

Працюючи у колективах ми вимушені пригнічувати у собі негативні емоції, що згідно з твердженням невропатолога Зігмунда Фрейда, приводить до первинних психічних негараздів. Однак для того, щоб не казати і не робити того, про що ми пізніше будемо жалкувати, краще взагалі не подразнюватись. Для цього потрібно старатись бути терпимими один до одного, якщо у когось є причина жалітись на іншого, тобто нікому не відповідати злом на зло.

Відчуття несправедливості викликає у нас обурення, агресію і гнів, які за даними [1] є «проблемними емоціями».

Гнів є «проблемною емоцією», або «нерациональним способом вираження негативних почуттів, який постійно приносить людині труднощі у житті, впливаючи на її думки, настрій, поведінку і відношення з іншими людьми» [

1]. У людей, зайнятих розумовою працею, характерна легкість виходу з себе і вони не можуть забути про те, що сталось кілька днів, тижнів, місяців або й довше.

З членами кафедр як і з іншими людьми нас пов'язують тисячі зв'язків. Чим інтелігентніша, освіченіша людина, тим більша кількість цих зв'язків з іншими і світом. Якщо в усьому суспільстві є певний рівень миру і злагоди, тоді появляється омріяна Т.Г.Шевченком «єдність», «єдинодумство» і поетом П.Тичиною «чуття єдиної родини».

Спостереження за міжособистостними відносинами між членами кафедр показують наявність як позитивних так і негативних факторів, серед яких є наступні:

1. Формальне, бездушне ставлення один до одного.
2. Молоді члени кафедри проявляють лише ввічливість до старших, але не зацікавлені у спілкуванні з ними.
3. Молодим членам кафедр не притаманне почуття безумовної поваги до старших, яке Л.Толстой вважав «дитячим».
4. Старше покоління викладачів відчуває себе у певній самоізоляції.
5. Дружба як між молодими так між старшими рідкісна, але наявна між членами, які мають родинні зв'язки.
6. Гостювання один у одного дома рідкісне явище.
7. Спостерігається різниця у спілкуванні між одеситами та приїжджими, тобто є ознаки окремоті цих груп.
8. У кожного своє приватне особисте життя.
9. Прояви пропагованого популярного раніше колективізму заміщаються індивідуалізмом.
10. Згуртованості членів кафедр не сприяє протекціонізм по відношенню до одних, який як тінь супроводжується гнобленням інших.
11. Члени кафедр неохоче відвідують своїх хворих колег і не згадують у річниці смерті своїх товаришів, хоча в некрологах обіцяють пам'ятати їх завжди.

Основою для більш тісного спілкування між членами кафедр можуть бути загальновідомі принципи: миролюбство; великодушне прощення інших; розуміння інших, яке стримує гнів; не пасувати перед злом, а перемагати його добром; пам'ятати про те, що кожен з нас не є праведною людиною, яка б робила тільки добро.

Література:

1. Boiling Point-Problem Anger and What We Can Do About It.
2. Ганс Селье: Как стать ученым. От мечты к открытию, М., Прогресс, 1987